

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра української преси**

Затверджено

на засіданні кафедри української преси
(протокол №1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри –
доц. Ігор Паславський

Силабус з навчальної дисципліни

**«Воєнний дискурс у сучасних ЗМІ»,
яку викладають в межах
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ЖУРНАЛІСТИКА»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика**

Назва курсу	Воєнний дискурс у сучасних ЗМІ
Адреса викладання курсу	вул. Генерала Чупринки, 49, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра української преси
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 Журналістика; спеціальність – 061 Журналістика
Викладачі курсу	Кость Степан Андрійович, кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української преси
Контактна інформація викладачів	stepan.kost@lnu.edu.ua ; https://journ.lnu.edu.ua/employee/kost-s-a Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 402
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять, а також за попередньою домовленістю. Можливі й онлайн консультації через Skype, Вайбер, Zoom. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача, Viber або телефонувати.
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/03/voennyj-duskurs-v-suchasnych-ZMI.pdf
Інформація про курс	Дисципліна “Воєнний дискурс у сучасних ЗМІ” є вибірковою дисципліною за спеціальністю 061 – Журналістика для освітньої програми «Журналістика», яка викладається у 1 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна за вибором «Воєнний дискурс у сучасних ЗМІ» розроблена таким чином, щоб надати здобувачам знання про етапи розвитку української військової і військово-політичної думки, про історію російсько-українських воєн, про вимоги до діяльності воєнного кореспондента та методика підготовки до діяльності в зоні бойових дій, а також про основні ідейно-концептуальні засади воєнного дискурсу.
Мета та цілі курсу	Мета курсу – сформувати у студентів знання про ідейно-концептуальні засади воєнного дискурсу та методика підготовки воєнного кореспондента у зоні бойових дій. Цілі - ознайомити студентів із історією воєнної журналістики, професійними стандартами діяльності воєнного кореспондента, методикою підготовки до поїздки в зону бойових дій.
Література для вивчення дисципліни	Базова література 1. Преса боротьби й ідеї (західноукраїнська публіцистика першої половини ХХ ст.) : Зб. текстів (Уклад. і автор вступ. статті та коментарів С. Кость. Львів, 1994. 526 с. 2. Кость С. Нариси з історії української військової преси. Львів, 1998. 356 с. 3. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ ст. у всеукраїнському контексті. Монографія. – Львів, 2006. – 513 с. 4. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса

	<p>першої половини ХХ ст.: ідейно-концептуальні засади, періодизація). – Львів, 2008. – 272 с.</p> <p>5. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини ХХ ст.: структура, проблематика. Книга перша). – Львів, 2008. – 304 с.</p> <p>6. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ століття: Люди боротьби й ідеї (Бібліографічний довідник). Навчальний посібник / С. Кость. – Львів. – 2016. – 496 с.</p> <p>7. Кость С. Історія української військової преси / С. Кость. – Львів, 2016. – 340 с.</p> <p>8. Кость С. Журналістика і війна / С. Кость. – Львів, 2016. – 414 с.</p> <p>9. Кость С. Українська військово-політична думка / С. Кость. – Львів, 2022. – 492 с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <p>1. Арон Р. Мир і війна між націями / Р. Арон. – К. : “Юніверс”, 2002. – С. 686.</p> <p>2. Бандера С. Перспективи української революції. Київ, 1998. 520 с.</p> <p>3. Винниченко В. Відродження нації. Київ-Відень, 1920. 252 с.</p> <p>4. Грушевський Михайло. Твори у 50 томах / Т. 4 : Книга І : Серія суспільно-політичні твори (доба Української Центральної Ради березень 1917 – квітень 1918) / Михайло Грушевський. – Львів : Вид-во “Світ”, 2007. – С. 229, 231–232.</p> <p>5. Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ століття. Київ., 1993. 230 с.</p> <p>6. Донцов Д. Вибрані твори : у 10 т. / Д. Донцов. – Дрогобич : ВФ “Відродження”, 2011. Т. 1. – С. 24.</p> <p>7. Колодзінський М. Українська воєнна доктрина. Торонто, 1957. 58 с.</p> <p>8. Петлюра С. Статті, листи, документи. Нью-Йорк, 1956. 390 с.</p>
Обсяг курсу	<p>Денна форма: 32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи</p> <p>Заочна форма: 16 годин аудиторних занять. З них 10 год. лекцій, 6 год. практичних занять, та 74 год. самостійної роботи</p>
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правові основи воєнної журналістики - моральні аспекти воєнної журналістики - професійні стандарти діяльності воєнного кореспондента - <p>Після завершення цього курсу студент буде вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - професійно аналізувати публікації в пресі, теле- і радіопередачі, що стосуються воєнних подій; - самостійно готувати власні публікації на тему війни
Ключові слова	<p>війна, армія, військово-політична думка, стратегія і тактика, державне будівництво, війна і пропаганда, правові основи воєнної журналістики, моральний аспект воєнної журналістики, професійні стандарти діяльності воєнного кореспондента, російсько-українські війни</p>
Формат курсу	<p>Очний/заочний</p>

Теми	Див. СХЕМУ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру за результатами написання письмових робіт і отриманих балів на практичних заняттях
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань із журналістичнознавчих дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, презентація, дискусія, групова робота, метод проєктів, інтерактивні методи навчання: рольова гра, ситуативна гра (симуляція), метод мозкової атаки, кейс-метод.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проєктор, доступ до мережі Інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою (100 балів упродовж семестру).</p> <p>Критерії оцінювання: на 1-7 практичних заняттях студенти можуть отримати по 6 балів, за восьме практичне заняття – 8 балів. Разом – 50 балів.</p> <p>Упродовж семестру студенти повинні виконати 3 письмових завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Огляд публікацій на військову тематику в періодичному виданні (за вибором) – 15 балів 2. Рецензія на книжку або збірник публікацій, що стосуються теми війни - 15 балів 3. Підготувати власну публікацію на тему російсько-української війни - 20 балів <p>Разом – 50 балів. Підсумкова оцінка – 100 балів.</p> <p>Письмові роботи обговорюються під час практичних занять.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що студентські роботи будуть самостійними, оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших авторів становлять приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання.</p> <p>Очікується, що всі студенти відвідають усі аудиторні заняття з курсу. Слухачі повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку вони зобов'язані дотримуватися усіх строків, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, викладач надає виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються усі бали, набрані упродовж семестру (самостійна робота та бали за відповіді на практичних заняттях).</p> <p>При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість</p>

	пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються .
Питання до екзамену (контрольної роботи)	Залік за результатами поточної успішності.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання	Термін виконання
Змістовий модуль І. Історія військової преси й воєнної журналістики					
1 тиждень, 2 тиждень	Тема 1. Вступна лекція (мета, завдання, предмет навчальної дисципліни, форми звітності, основні поняття, огляд літератури з дисципліни). 1. Структура, мета, завдання курсу 2. Основні поняття. 3. Огляд літератури з курсу.	Лекція (2год.) / Практичне заняття (2год.)	1. Преса боротьби й ідеї (західноукраїнська публіцистика першої половини ХХ ст.): 36. текстів (Уклад. і автор вступ. статті та коментарів С. Кость. Львів, 1994. 526 с. 2. Кость С. Нариси з історії української військової преси. Львів, 1998. 356 с. 3. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ ст. у всеукраїнському контексті. Монографія. – Львів, 2006. – 513 с. 4. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини ХХ ст.: ідейно-концептуальні засади, періодизація). – Львів, 2008. – 272 с. 5. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини ХХ ст.: структура, проблематика. Книга перша). – Львів, 2008. – 304 с. 6. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ століття: Люди боротьби й ідеї (Бібліографічний довідник). Навчальний посібник / С. Кость. – Львів. – 2016. – 496 с. 7. Кость С. Історія української військової преси / С. Кость. – Львів, 2016. – 340 с. 8. Кость С. Журналістика і війна / С. Кость. – Львів, 2016. – 414 с.	<i>Завдання №1. Ознайомлення з літературою до курсу. Підготувати презентацію видань, які стосуються теми №1 (7 год.)</i>	Тиждень
3 тиждень, 4 тиждень, 5 тиждень, 6 тиждень, 7 тиждень, 8 тиждень,	Тема 2. Історія військової преси й воєнної журналістики. 1. Попередники української військової преси (1900-1914). 2. Військова преса періоду Першої світової війни (1914-1918).	Лекція (6год.) / Практичне заняття (6год.)	1.Преса боротьби й ідеї (західноукраїнська публіцистика першої половини ХХ ст.): 36. текстів (Уклад. і автор вступ. статті та коментарів С. Кость. Львів, 1994. 526 с. 2. Кость С. Нариси з історії української військової преси. Львів,	<i>Завдання №2. Підготувати подкаст, який стосується теми лекції (7 год.)</i> <i>Завдання №3.</i>	3 тижні

	<p>3. Військова преса періоду визвольних змагань (1918-1920).</p> <p>4. Військова преса міжвоєнної доби (1920-1939).</p> <p>5. Військова преса періоду Другої світової війни (1939-1945).</p> <p>6. Військова преса повоєнної доби (1945-1991).</p>		<p>1998. 356 с.</p> <p>3. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ ст. у всеукраїнському контексті. Монографія. – Львів, 2006. – 513 с.</p> <p>4. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини ХХ ст.: ідейно-концептуальні засади, періодизація). – Львів, 2008. – 272 с.</p> <p>5. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини ХХ ст.: структура, проблематика. Книга перша). – Львів, 2008. – 304 с.</p> <p>6. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ століття: Люди боротьби й ідеї (Бібліографічний довідник). Навчальний посібник / С. Кость. – Львів. – 2016. – 496 с.</p> <p>7. Кость С. Історія української військової преси / С. Кость. – Львів, 2016. – 340 с.</p> <p>8. Кость С. Журналістика і війна / С. Кость. – Львів, 2016. – 414 с.</p>	<p><i>Підготувати огляд публікацій на військову тематику в періодичному виданні (за вибором) (7 год.)</i></p> <p><i>Завдання №4. Підготувати візуалізацію теми (за вибором) (7 год.)</i></p>	
<p>9тиждень, 10 тиждень</p>	<p>Тема 3. Антиукраїнські війни Росії</p> <p>1. Хронологія в причини протистояння</p> <p>2. Особливості «гібридної» війни</p> <p>3. Інформаційна війна</p>	<p>Лекція (2год.) / Практичне заняття (2год.)</p>	<p>1. Преса боротьби й ідеї (західноукраїнська публіцистика першої половини ХХ ст.): 36. текстів (Уклад. і автор вступ. статті та коментарів С. Кость. Львів, 1994. 526 с.</p> <p>2. Кость С. Нариси з історії української військової преси. Львів, 1998. 356 с.</p> <p>3. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ ст. у всеукраїнському контексті. Монографія. – Львів, 2006. – 513 с.</p> <p>4. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини ХХ ст.: ідейно-концептуальні засади, періодизація). – Львів, 2008. – 272 с.</p> <p>5. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини ХХ ст.: структура, проблематика. Книга перша). – Львів, 2008. – 304 с.</p> <p>6. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ століття: Люди боротьби й ідеї (Бібліографічний довідник). Навчальний посібник / С. Кость. – Львів. – 2016. – 496 с.</p> <p>7. Кость С. Історія української військової преси / С. Кость. – Львів, 2016. – 340 с.</p> <p>8. Кость С. Журналістика і війна / С. Кость. – Львів, 2016. – 414 с.</p>	<p><i>Завдання №5. Рецензія на книжку або збірник публікацій, що стосуються теми російсько-української війни</i></p> <p><i>Підготувати візуалізацію на тему (7 год.)</i></p>	<p>Тиждень</p>
Змістовий модуль 2. Концепція воєнного дискурсу сучасних ЗМІ					
<p>11тиждень, 12тиждень</p>	<p>Тема 1. Воєнний дискурс сучасних українських ЗМІ</p> <p>1. Висвітлення воєнної проблематики у пресі</p> <p>2. Висвітлення воєнної</p>	<p>Лекція (2год.) / Практичне заняття (2год.)</p>	<p>1.Преса боротьби й ідеї (західноукраїнська публіцистика першої половини ХХ ст.): 36. текстів (Уклад. і автор вступ. статті та коментарів С. Кость. Львів, 1994.</p>	<p><i>Завдання №6. Підготувати подкаст на тему сучасної російсько-української війни.</i></p>	<p>Тиждень</p>

	проблематики в електронних ЗМІ 3. Концепція воєнного дискурсу		526 с. 2. Кость С. Нариси з історії української військової преси. Львів, 1998. 356 с. 3. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ ст. у всеукраїнському контексті. Монографія. – Львів, 2006. – 513 с. 4. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини ХХ ст.: ідейно-концептуальні засади, періодизація). – Львів, 2008. – 272 с. 5. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини ХХ ст.: структура, проблематика. Книга перша). – Львів, 2008. – 304 с. 6. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ століття: Люди боротьби й ідеї (Бібліографічний довідник). Навчальний посібник / С. Кость. – Львів. – 2016. – 496 с. 7. Кость С. Історія української військової преси / С. Кость. – Львів, 2016. – 340 с. 8. Кость С. Журналістика і війна / С. Кость. – Львів, 2016. – 414 с.	(7 год.)	
13тиждень, 14 тиждень	Тема 2. Професійні стандарти журналістської діяльності сучасних воєнних кореспондентів 1. Професійні стандарти сучасної журналістики. Правовий і морально-етичний аспекти діяльності. 2. Особливості діяльності воєнного журналіста	Лекція (2год.) / Практичне заняття (2год.)	1. Преса боротьби й ідеї (західноукраїнська публіцистика першої половини ХХ ст.): 36. текстів (Уклад. і автор вступ. статті та коментарів С. Кость. Львів, 1994. 526 с. 2. Кость С. Нариси з історії української військової преси. Львів, 1998. 356 с. 3. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ ст. у всеукраїнському контексті. Монографія. – Львів, 2006. – 513 с. 4. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини ХХ ст.: ідейно-концептуальні засади, періодизація). – Львів, 2008. – 272 с. 5. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини ХХ ст.: структура, проблематика. Книга перша). – Львів, 2008. – 304 с. 6. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини ХХ століття: Люди боротьби й ідеї (Бібліографічний довідник). Навчальний посібник / С. Кость. – Львів. – 2016. – 496 с. 7. Кость С. Історія української військової преси / С. Кость. – Львів, 2016. – 340 с. 8. Кость С. Журналістика і війна / С. Кость. – Львів, 2016. – 414 с.	<i>Завдання №7. Підготувати подкаст до теми (7 год.)</i>	тиждень
Змістовий модуль 3. Практичних аспект воєнної журналістики					
15тиждень, 16 тиждень	Тема 1. Методика підготовки журналіста до поїздки в зону	Лекція (2год.) /	1. Преса боротьби й ідеї (західноукраїнська публіцистика	<i>Завдання №8. Підготувати власну</i>	Тиждень

	<p>бойових дій</p> <p>1. Загальні вимоги до підготовки</p> <p>2. «Кабінетна» підготовка до поїздки в зону бойових дій</p> <p>3. Конкретні поради і рекомендації</p>	<p>Практичне заняття (2год.)</p>	<p>першої половини XX ст.): 3б. текстів (Уклад. і автор вступ. статті та коментарів С. Кость. Львів, 1994. 526 с.</p> <p>2. Кость С. Нариси з історії української військової преси. Львів, 1998. 356 с.</p> <p>3. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини XX ст. у всеукраїнському контексті. Монографія. – Львів, 2006. – 513 с.</p> <p>4. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини XX ст.: ідейно-концептуальні засади, періодизація). – Львів, 2008. – 272 с.</p> <p>5. Кость С. Історія української журналістики (західноукраїнська преса першої половини XX ст.: структура, проблематика. Книга перша). – Львів, 2008. – 304 с.</p> <p>6. Кость С. Західноукраїнська преса першої половини XX століття: Люди боротьби й ідеї (Бібліографічний довідник). Навчальний посібник / С. Кость. – Львів. – 2016. – 496 с.</p> <p>7. Кость С. Історія української військової преси / С. Кость. – Львів, 2016. – 340 с.</p> <p>8. Кость С. Журналістика і війна / С. Кость. – Львів, 2016. – 414 с.</p>	<p><i>публікацію на тему російсько-української війни.</i></p> <p><i>Підготувати презентацію цієї публікації.</i> (9 год.)</p>	
--	--	----------------------------------	--	---	--